

Houtbewerken

De naoorlogse jaren waren de jaren van wederopbouw. Veel moest hersteld worden. Wie dat eigenhandig kon doen, was spekkoper. Mijn opa Kamer was zo'n iemand. Hij had gouden handen: wat zijn ogen zagen, konden zijn handen maken. Uiteraard ben ik te jong om daar een goed oordeel over te hebben, maar als voorbeeld erfde ik van hem een zelfgemaakte schaakklok. Met twee wekkers had hij een schaakklok gemaakt met rode valvlaggen, die het eind van de denktijd van de schakers markeren. Mijn opa had de schaakklok trots gesignd met zijn handelsmerk 'ICK', zijn eigen initialen. Zijn zonen Henk en Cor hadden die handigheid van hem geërfd. Henk werd later een excellent scheepsmodelbouwer die er ook wetenschappelijke artikelen en boeken over schreef.

Opa's dochter, mijn moeder Ina, was ook handig. Zij was bedreven in alle handwerktechnieken en in naaimachine werk. Ze naaide onze kleren, borduurde kunstwerkjes en knoopte vele vloerkleden bij elkaar. Maar zij had ook een abonnement op een blad over houtbewerken en meubelmaken. Ik kreeg die bladen later van haar. Het was weliswaar de opkomst van de plastic industrie en de prefabricatie: in Dordrecht leerden we de producten van Tomado kennen. De bekende boekenrekken van gekleurd geverfd staal waren in ieder huis te vinden. De Tomado artikelen werden genoemd naar de familie Van der *Togt Massa Artikelen Dordrecht*. Het hoofdkantoor tegenover het station in Dordrecht werd het Tomadohuis genoemd en had een mooi kunstwerk aan de gevel van glazenier Joop van den Broek.

Maar terug naar het houtbewerken. In onze kelder had ik een eigen werkplaats die ik kon vullen met alle houtsoorten die de nieuwe vestiging van de Hubo houtzaak aan de Reeweg over had. Deze zaak was onderdeel van de keten Houthandel Utrecht Bedrijven Organisatie. Elke vrijdagmiddag mocht ik daar onder de zaagtafel duiken en alles verzamelen wat er als restant van zaagpartijen lag. Zo groeide mijn houtverzameling: van eenvoudig spaanplaat, een gelijmde houtvezelsoort, via triplex en multiplex tot het echte werk: de eiken planken. Het hout werd op de fiets gestapeld, ik liep ernaast. Uiteraard sorteerde ik het hout per houtsoort, naar dikte en naar grootte, in mijn eigen werkplaats.

Om mijn vaardigheden te vergroten ging ik tijdens de lagere school elke week naar de Huisvlijtschool in de Nieuwstraat. Elke woensdagmiddag leerde je er

nieuwe technieken. Beginnend bij raffiavlechten, linoleumsneden, gutsen en koperslaan tot het echte houtbewerken. Meten, schaven, zagen, branden, zwaluwstaarten (het moeilijkste!), beitsen, vernissen. Een ongelukje hoorde er ook bij. In een enthousiaste bui schaafde ik met een blokschaaf het topje van mijn linker duim eraf. Moet kunnen, het bloedde als een rund. Met jeugdvriend Rudi reed ik naar huis en mijn vader verbond de duim-coupure. Een mooi litteken herinnert aan deze heroïsche gebeurtenis.

De familie werd verblijd met prachtige werkstukken zoals een koffiefilterhouder, kralendoos, naaidoos, schoenpoetsdoos en nog meer van dat fraais. Bij mijn huwelijk liet de familie nog even fijntjes weten hoe blij ze waren met al dat houtwerk.

Toch, als ik mijn schoenen poets en naar poetsgerei reik, of als ik een koffiefilter pak uit mijn eigenhandig gezaagde, geschuurde, gebrande en geverfde koffiefilterhouder, kan ik met niet onttrekken aan de gedachte dat ik iets van mijn opa Kamer geërfd heb.